

KYSTVERKET

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Deres ref

Vår ref
2023/1210-23

Arkiv nr

Saksbehandler
Steinar Hansen

Dato
16.06.2025

Invitasjon til innspill: Fornyng og oppgradering av sjømerkingen på strekningen Ullerøysundet - Lindesnes i Farsund og Lyngdal kommune, og Vestergapet i Kristiansand kommune, Agder fylke.

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning, og arbeider for en effektiv og sikker sjøtransport. Kystverket administrerer et system av innretninger for navigasjonsveiledning i Norge. Veiledning fra navigasjonsinnretninger er en forutsetning for å kunne navigere sikkert langs norskekysten. Dette systemet består av innretninger drevet av Kystverket, kommunale havner og private innretninger drevet av andre. Kystverket er delegert myndighet til å ivareta navigasjonsveiledningen i henhold til havne- og farvannsloven § 10.

Kystverket vil med dette invitere til innspill i forbindelse med at Kystverket planlegger å fornye og oppgradere seilingsleden på strekningen Ullerøysundet – Lindesnes i Farsund og Lyngdal kommune samt Vestergapet i Kristiansand kommune. Høringsfristen er satt til 14.07.2025

Formål

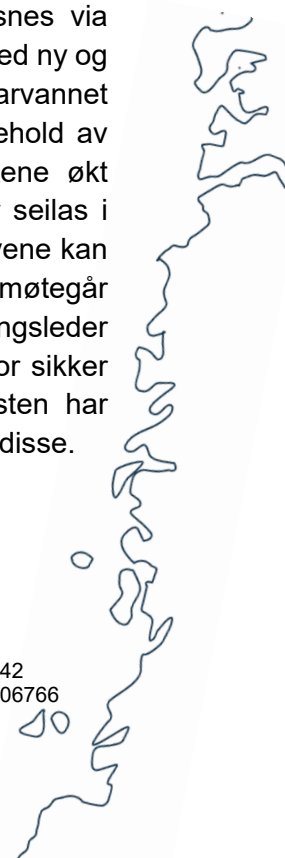
Primært søker prosjektet å sikre den skjermede bileden fra Farsund til Lindesnes via Korshavn samt hovedleden gjennom Vestergapet på seilas til og fra Kristiansand med ny og forbedret merking. Dette gjøres for å øke sjøsikkerheten og fremkommeligheten i farvannet ved dag- og nattseilas. Videre vil tiltakene redusere fremtidig behovet for vedlikehold av navigasjonsinstallasjoner i området. For mindre fartøy og fritidsbåter gir tiltakene økt tilgjengelighet til bileder i skjermet farvann, når dårlig vær forsinker eller hindrer seilas i uskjermede hovedleder og på åpent hav. Seilingsledene tilrettelegges slik at fartøyene kan ferdes tryggere i farvannet uten å være kjent i området fra tidligere. Tiltakene imøtegår klimaendringer med mere vind, og mere ekstremvær ved å styrke sikkerheten i seilingsleder som går i mer beskyttet farvann. Mindre fartøy og fritidsfartøy har større behov for sikker seilas i skjermet farvann, enn større skip. Store deler av sør- og østlandskysten har alternative seilingsleder i beskyttet farvann, hvorav overnevnte strekninger er to av disse.

Effekten av tiltaket:

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

Vedlikeholdsetterslepet i området blir fjernet. Hele sjøområdet med hoved og bileder vil fremstå som nytt, med en sjømerking tilpasset dagens trafikkbilde. Tiltakene vil gi bedre fremkommelighet i farvannet ved nattseilas og dårlig vær, samt økt sjøsikkerhet for mindre skip, fiskefartøy og fritidsbåter. Etter at tiltakene er iverksatt forventes behovet for drift og vedlikehold i området å avta. Dette, sammen med overgang til gjennomført solcelledrift, gir i tillegg tiltakene en klar miljøprofil.

Dagens sjømerking i Vestergapet

Vestergapet ved Kristiansand forkorter seilingsruten til Kristiansand for skip som skal til eller kommer fra åpent farvann i sørvest. Vestergapet er også benyttet av fritidsbåttrafikk og yrkesfartøy som beveger seg i beskyttet farvann på strekningen Mandal-Søgne-Kristiansand. For denne innenskjærs skipstrafikk ble en ny sjømerking bygget i 2021.

I 2024 var det registrert 3386 fartøys passeringer gjennom Vestergapet. 3194 var av fartøy under 24 meters lengde, det største fartøyet var på 139 meters lengde.

Som en del av sjømerkeprosjektet i 2021 ble lykta 073200 Flekkerøygapet fjernet, og det ble etablert en ny lykt i gunstigere posisjon, 073150 Svartskjær.

Småvardebåen, Lyngholmbåen, og Hanegalsbåen er i dag sikret med bruk av flytestaker.

Dagens sjømerking i Ullerøysundet og område Korshavn

Innseilingen fra Farsund i retning Ullerøysundet sikres i dag av 083511 Fleskeheilla lanterne med indirekte belysning og 083500 Terøy Lykt. Ellers er det 083515 Ullerøy, NØ lanterne med indirekte belysning, lykten 083400 Ullerøysund og 083200 Hasvikodden som sikrer seilassen i området bestående av Indre Rosfjordskjera, Midtfjordskjær og yttre Rosfjordskjæra. Videre i retning Korshavn sikres område for nattseilas av lanternene 083100 Herreholmen, 083000 Stangholmbåen og 082900 Håøysund. I selve Korshavn sikres nattseilassen av 082800 Revøysundet. Ellers er området på strekningen fra Skåregunnen, Gjennom Revøysundet og i retning inn Grønnsfjorden sikret for dagseilas ved bruk av seks stenger med viser og refleks.

Innseilingen Sør for Korshavn er sikret av lanternen 082600 Fåneflu, lykta 082400 Ulvåsodden og lykta 082300 Lypskjer. Ellers er området sikret for dagseilas med tre stenger og to flytestaker.

I 2022 var det registrert 3412 skipspasseringer mellom Ullerøy og Ytre Hovden hvorav 3012 var fartøyer mindre enn 24 meters lengde, det største fartøyet var på 246 meter lengde. Gjennom Revøysundet var det samme år 791 passeringer, samtlige av fartøy var mindre enn 24 meters lengde.

Forankring av sjømerkeprosjektet

Sjømerkeprosjektet Ullerøysund – Lindesnes og Vestergapet er ett selvstendig prosjekt som gjennomføres i regi av Utbyggingsavdelingen. Selv om dette er ett eget prosjekt, inngår dette i det store sjømerkeprosjektet for sørlandskysten og bidrar til å gi en helhetlig og gjennomført sjømerking på hele strekningen fra Farsund til og med Kragerø.

Både Ullerøysund og Vestergapet ligger inne i strekning 3 Kristiansand-Farsund.

- Skisseprosjektet er datert 9.5.2018 med prosjektleder var Tanya Worsley fra Kystverket.
- Farledsgjennomgangen (FFB) ble gjennomført 1. februar 2018. Fokuset for FFB var identifisering av farer og kritiske punkter ut fra fremkommelighet, sikkerhet og miljø.

- Risikoanalysen (HAZID) ble gjennomført 15-16. mars 2018. Hensikten med risikoanalysen var å belyse endring av sannsynligheten for og / eller konsekvensen av en eventuell hendelse i en gitt led eller et gitt område.

På farledsgjennomgangen deltok en representant fra fiskerne, Redningsselskapet, Farsund motorbåtforening, Kongelig Norsk Båtforbund), los, kommuner og lokale havner.

Analyse av begge de aktuelle områdene: svært mye småbåttrafikk av tilreisende / ferierende og lokale. Det går også mindre nyttebåter, fiskebåter, taubåter og brønnbåter i områdene.

Utfordringer spesielt i Vestergapet er manglende fast merking med lys. Det er mørkt og værhardt, spesielt i ytre del. Ny sjømerking er vurdert å redusere sannsynligheten for at det skjer uønskede hendelser, spesielt ved Lyngholmsboen og Hanegalsboen. Foreslåtte tiltak vil særlig være rettet mot nyttetraffikken, men tiltak her vil forbedre sikkerheten og fremkommeligheten for alle sjøfarende.

Utfordringer i området ved Korshavn/Revøy er flere Ref *FFB Farled 3 – Kristiansand-Flekkefjord side 12 og 13*.

Vedlagt sjømerkeplan er det endelige resultatet av overnevnte prosess.

Planlagte tiltak

I vedlagt «Merkeplan Farsund – Lindesnes samt Vestergapet» beskrives hvert enkelt planlagte tiltak, punkt for punkt med anvisning i detaljkart. I merkeplanens siste avsnitt beskrives hver standard installasjons som skal bygges med design og utforming, størrelse og funksjonalitet.

I Vestergapet er det planlagt å etablere tre lanterner med indirekte belysning på fundamenter i sjø, tre flytestaker skal fjernes og fire eksisterende lanterner med indirekte belysning skal om nummereres.

På stekningen Ullerøysund til Lindesnes skal tre lykter og to lanterner med indirekte belysning fornyes. To lykter, fire lanterner, tre flytestaker og åtte stenger skal fjernes.

En lykt skal ombygges. en lykt på fundament og tjueto lanterner med indirekte belysning skal bygges. Der tilstanden muliggjør dette, vil de nye lanternene med indirekte belysning bygges på toppen av eksisterende stenger, istedenfor at stangen fjernes

Saksbehandling så langt

Kystverket har i forbindelse med sjømerkeprosjektet hatt en forutgående prosess med flere offentlige etater omkring de fire sjømerkene som skal etableres med fundament på havbunnen. Vi ønsker å presisere at de andre tiltakene som etableres i sjø avgrenser seg til å bore 140mm stang i fjell på 1,0 m - 3,5 m dybde. For de fire sjømerkene med fundamentene på havbunnen har saksbehandlingen så langt vært følgende:

I henvendelse til Lyngdal Kommune 16.12.2024, vår ref. 2023/1210-4, 2023/1210-8 forespurte Kystverket hvorvidt det er nødvendig å søke kommunene etter plan og bygningsloven om tillatelse til å sette opp nye sjømerket, og hvorvidt kommunen vurderer søknadsplikt etter plan- og bygningsloven for fjerning av sjømerker.

En likelydende henvendelse gikk til Farsund Kommune 16.12.2024 vår ref. 2023/1210-5, 2023/1210-7, og Kristiansand Kommune den 03.01.2025 vår ref. 2023/1210-6.

Kristiansand kommune svarer 13.01.2025 ref. 2023/1210-13, Kristiansands ref. 2025000135 «Bygningsmyndigheten vurderer etter dette at etablering av nye selilingsmerker, som vist i innsendelsen, ikke vil være søknadspliktig etter plan- og bygningsloven. Vi gjør for øvrig

oppmerksom på at noen av båene/skjærene ligger innenfor Oksøy-Ryvingen landskapsvernområde».

Farsund Kommune svarer 15.01.2025 ref. 2023/1210-15, Farsund Kommunes ref. HENV-24/00432-4 «Vi anser ikke at de aktuelle tiltakene er søknadspliktige etter plan- og bygningsloven, og har ingen merknader til de beskrevne tiltakene».

Den 15.01.2025 søker Kystverket Statsforvalteren i Agder ref. 2023/1210-14 om tillatelse for etablering av seilingsmerker i Vestergapet og Ullerøysund – Agder fylke. Søknaden er om tillatelse til utforming av sjøbunn for etablering av 4 seilingsmerker i Ullerøysund i Farsund kommune og Vestergapet i Kristiansand kommune. Statsforvalteren i Agder sender den 16.01.2025 Kystverkets søknad på høring.

Den 11.04.2025 ga Statsforvalteren Kystverket tillatelse til sprenging, mudring og dumping for å etablere fire seilingsmerker i Kristiansand kommune og Farsund kommune vår ref. 2023/1210-21. Statsforvalterens ref. 2025/681.

Fremdrift og byggestart

I 2018 ble innseilingen til Farsund nymerket i forbindelse med ett utdypningsprosjekt der målsettingen var at utvidelse av leden ville gi økt fremkommelighet og sikkerhet, og legge til rette for at større fartøyer kan anløpe kaianleggene i Lundevågen industriområde.

Hovedfokus i prosjektet var utdypning av Håøyflua, Åttemetersbåene og Indre Sværskjærbåen sjømerkedelen fokuserte kun på hovedleden inn til Farsund, og ikke omkringliggende sjøområder.

Etter flere års planleggingsarbeidet startet Kystverket i 2020 selve byggingen i ett storstilt sjømerkeprosjekt med det formålet å oppgradere deler av sørlandskysten. Arbeidet startet i Lindesnes, og Kystverket har siden da jobbet etappevis i flere delprosjekter. I 2025 jobber Kystverket med å ferdigstille område Kragerø. Ved utgangen av 2025 vil arbeidet for strekningen Lindesnes – Kragerø være ferdigstilt med unntak av Vestergapet utenfor Kristiansand og strekningen mellom Farsund og Lindesnes.

Kystverket forventer byggestart for Vestergapet samt strekningen mellom Ullerøysundet og Lindesnes inneværende år. Kystverket har som målsetting at prosjektet ferdigstilles i 2026.

Med hilsen

Tatjana Eriksen
seksjonssjef

Steinar Hansen
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Likelydende brev sendt til:

AGDER FYLKESKOMMUNE
FISKERIDIREKTORATET

FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV AGDER

NORSK MARITIMT MUSEUM

KRISTIANSAND KOMMUNE
FARSUND KOMMUNE
HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

LYNGDAL KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I AGDER
VERNEOMRÅDESTYRET FOR OKSØY-RYVINGEN
OG FLEKKEFJORD LANDSKAPSVERNOMRÅDER
LISTERHAVNENE IKS
SYDVEST FISKERLAG

REDNINGSSSELKAPET
KONGELIG NORSK BÅTFORBUND
FARSUND MOTORBÅTFORENING
KORSHAMN GRENDELAG

Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Postboks 185	5804	BERGEN
Sentrum		
c/o DNT Sør	4611	KRISTIANSAND
Gyldenløves gate 2		S
Postboks 720	0214	OSLO
Skøyen		
Postboks 4	4685	NODELAND
Postboks 100	4552	FARSUND
Postboks 1870	5817	BERGEN
Nordnes		
Postboks 353	4577	LYNGDAL
Postboks 504	4804	ARENDAL
Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Postboks 100	4552	FARSUND
c/o Carl Aamodt	4641	SØGNE
Offenesveien 83		
Postboks 3	3199	BORRE
Frydenbergveien 46B	0575	OSLO
Sundsodden 4	4550	FARSUND
Bronemyra 21	4586	KORSHAMN

Med hilsen

Tatjana Eriksen
seksjonssjef

Steinar Hansen
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent